

ARANYKÖNYV.

A SZÉKELY-KERESZTURI KÖZÉPISKOLÁNÁL

fölállítandó 6-ik tanári szék alapjára a máj. 31-iki értekezleten adományoztak:

1. Mts. Daniel Gábor, egyh. főgondnok Sz.-Udvarhely	200	frt	igéretben.
2. Török Sámuel, esperes, Szt.-Mihály	100	"	"
3. Török Áron, esperes, F.-Rákos	70	"	"
4. A f.-rákosi ekklésia	100	"	"
5. Rafaj Károly, földbirtokos, Ujszékel	50	"	"
6. Pálffy György, földbirtokos, Tarcsafalva	15	"	3 év alatt.
7. Br. Gamera Oszkár, szolgabíró Sz.-Keresztur (nem unitar.)	50	"	igéretben.
8. Sándor Domokos kép. tanár, " " " "	25	"	5 év alatt.
9. Sándor János, igazgatói fizetését a jövő évről	52	"	50 kr.
10. Végh Mihály lelkész és neje. Rava	100	"	10 év alatt.
11. Benczédi Gergely, tanár, Kolozsvár	25	"	5 év alatt.
12. Pálffy Ferencz, ügyvéd, Sz.-Udvarhely	50	"	igéretben.
13. László József, tanár, Székely-Keresztur	25	"	5 év alatt.
14. Borbély György, tanár, Torda	10	"	"
15. Bedő Dénes, tanár Sz.-Keresztur (mig fizetheti 6 ^o / _o kamatja)	50	"	"
16. Gál Elek, lelkész, Vadad	25	"	5 év alatt.
17. Bakó Lázár, tanító, Ujszékel	20	"	5 év alatt.
18. Lőrinczi István, lelkész. Kénos	50	"	10 év alatt.
19. Bartók Albert. lelkész, Csekefalva	10	"	5 év alatt.
20. Nagy Mózes, földmives, N.-Solymos	10	"	5 év alatt.
21. Lengyel Janka kisasszony Sz.-Keresztur (nem unitárius)	10	"	igéretben.
22. Lengyel Sárka " " " "	10	"	"
23. Osváth Márton, körjegyző. Kobátfalva	20	"	5 év alatt.
24. Sebesi Ferencz, földbirtokos Gagy	50	"	10 év alatt.
25. Dr. Jankovich Pál, orvos, Sz.-Keresztur	25	"	5 év alatt.
26. Végh Gyula, földbirtokos, Tordátfalva	30	"	6 év alatt.
27. Miklós György, tanító, Sz.-Mihály	20	"	2 év alatt.
28. Pap Sándor, földm. Tordátfalva	20	"	3 év alatt.
29. Kozma Tamás, lelkész, Csehetfalva	10	"	2 év alatt.
30. Tellmann Imre, czipész, Sz.-Keresztur.	10	"	igéretben.
31. Boros György, tanító, Kadács	10	"	"
32. Jakabházi Gábor, földbirt. Sz.-Ábrahám	50	"	5 év alatt.
33. Török Pál, földm. Csekefalva	5	"	5 év alatt.
34. Sándor Áron, lelkész, Kadács	10	"	2 év alatt.

35. Pap János, földbirtokos Sz.-Keresztur (nem unitárius)	50 frt 5 év alatt
36. Rafaj Domokos, lelkész, Ujszékel	2 „ évenként míg pap lesz.
37. Gothárd Pál, földm., H.-Almás	20 „ 4 év alatt.
38. Bartalis Ferencz, földm. Medesér	1 „ ígéletben.
39. Firtos István, földm. Benczéd	10 „ 5 év alatt.
40. Benczédi Zsigmond, földm. Benczéd	10 „ 5 év alatt.
41. Gálfalvi János, lelkész, Gagy	25 „ 5 év alatt.
42. Zoltán András, tanító, N.-Solymos	5 „ 5 év alatt.
43. Darkó Lajos, tanító, Sz.-Miklós	10 „ 5 év alatt.
44. József Mihály, tanító, Rava	10 „ 5 év alatt.
45. Ürmösi János, tanító, A.-Siménfalva	15 „ 3 év alatt.
46. Márton József, földm. Kede	5 „ 5 év alatt.
47. Szathmári Péter, földm., Kede	5 „ 5 év alatt.
48. Barabás Lajos, lelkész, Sz.-Keresztur	25 „ 5 év alatt.
49. Boér Lajos, lelkész, Böcsöd	25 „ ez év folytán
50. Derzsi Gábor, tanító, K.-Solymos	25 „ 5 év alatt.
51. Darkó József, tanító, Fiátfalva	2 „ ígéletben.
52. Nagy Benedek, lelkész, B.-Kőrispatak	10 „ 10 év alatt.
53. Gelei Vilmos, tanító, Gagy	10 „ 3 év alatt.
54. Tóth Vilmos, tanító, Sz.-Ábrahám	10 „ 5 év alatt.
55. Tarcsafalvi Izsák, tanító, Kede	10 „ 5 év alatt.
56. Fazakas Dénes, körjegyző, Fiátfalva	25 „ 5 év alatt.
57. Kádár Lajos, lelkész, Gyepes	10 „ 5 év alatt.
58. Nagy Sándor, tanító, „	10 „ 5 év alatt.
59. Ütő Béla, lelkész, A.-Rákos	10 „ 5 év alatt.
60. Osváth Gábor, lelkész, Héviz	50 „ 10 év alatt.
61. Osváth Mihály, földmives, Kobátfalva	5 „ 5 év alatt.
62. Gyarmati Dániel, földmiv., A.-Boldog.-a.-falva	2 „ 2 év alatt.
63. Hankó György, földmiv., Rava	10 „ 5 év alatt.
64. Török Elek, földmiv., Csekefalva	5 „ 5 év alatt.
65. Vadász József, földmiv., Csekefalva	5 „ 5 év alatt.
66. Fancsali Sándor, tanító, A.-Boldogasszonyf. (nem unit.)	5 „ 2 hó alatt.
67. Nagy Sándor, lelkész, K.-Solymos	25 „ 5 év alatt.
68. Péterfi Lajos, tanár, Sz.-Keresztur	25 „ 5 év alatt.
69. Belle Lászlóné Sz.-Keresztur	5 „ ez évben.
70. Péterfi Áron, tanító, H.-Almás	20 „ 5 év alatt.
71. Sárosi József, lelkész, Tarcsafalva	10 „ 5 év alatt.
72. Jaeger F. József, gyógyszerész, Sz.-Keresztur. a tanulók orvossága árának	40% ^o mind.évben.
73. Barabás József, tanár, Sz.-Keresztur	20 frt 5 év alatt.
74. Geréb Sándor, lelkész, A.-Boldogasszonyfalva	10 „ 5 év alatt.

Készpénzben:

Sándor Mózes, tanfelügyelő	25 frt.
Gombos Sámuel, tanár	20 „
Vári Mózes (martonosi)	1 „

Pálfi György	10	frt
Borbély Sámuel, kép. igazgató	10	"
Szeutannai Mózes	10	"
Id. Bartalis András	5	"
Ifj. Bartalis András	1	"
Balás János	2	"
Bartalis Dénes	1	"
Bartalis József	1	"
Kozma Elek	2	"
Vári András	5	"
Major Mózes	3	"
Lengyel József, járási orvos	30	"
Pálffy Mihály, szerkesztő	10	"
Szentiványi Sándor árvaszéki ülnök	10	"

BENCZÉDI GERGELY
közpénztárnok.

PÉTERFI LAJOS
az értekezlet jegyzője.

A BUDAPESTI UNITÁRIUS RENDES LELKÉSZI ÁLLÁSRA ÉS ÁLLANDÓ IMAHÁZRA TETT KEGYES ADOMÁNYOK.

XL. K ö z l e m é n y .

Halmágyi Sándor (kötvényben)	100	frt.
Csegezi László, esperes	5	frt.
Székely Gyula	6	frt.
Keresztes Pál	10	frt.

Kovács János ig. tanár gyűjtése a 116. sz. könyvecskén (a már közölt 67 frt után) Dr. Mátyás Mihály 1 frt, Strobel károly 1 frt, Peielle István 5 frt. Walton Edward 1 frt, Petrovics György 2 frt, Kiss Sámuel 2 frt, Nagy Gábor 50 kr, Kovács Lenke 50 kr. Együtt 13 frt.

A GONDNOKSÁG.

KÖSZÖNET NYILVÁNÍTÁS.

Az osztály találkozás emlékéül f. évi jun. 30-án adakoztak a tanári nyugdíj- és özvegy árvai alapján: 1. Az 1865-ben érettségi vizsgát tett s jun. 29-én találkozott osztálytársak 330 frt. 2. Bedő Albert orsz. főerdőmester 100 frt. 3. Farkas Albert szerkesztő 5 frt. 4. Dr. Horváth József, a berlini magyar egyesület elnöke, a 25 éves találkozás emlékéül a tanári nyugdíj alapján tett szép ajándéka mellett azon nagylelkű ajánlatot tette, hogy a kollegium kórházának míg isten élteti, évenként 50 frtot küld s az első félévre a 25 frtot be'is fizette.

Fogadják e nemes szívü alapítványokért főiskolánk és tanártársaim nevében hálás köszönetemet.

BENCZÉDI GERGELY,
pénztáros.

NYILVÁNOS KÖSZÖSZÖNET.

A fiattfalvi ev. ref. és unitár közös templom kijavítására ajándékoztak Kovács János ig. tanár úr szives közbenjárásával: Kovács János 5 frt. Kovács Jánosné—Krizsa Lenka 3 frt, özv. Kriza Jánosné 2 frt, Ferencz József

püspök 5 frt, dr. Ferencz Ákos 1 frt, Farnos Elekné—Pap Ágnes 1 frt, Kőváry László 3 frt, Berde Mózsa 2 frt, dr. Hintz György 1 frt, Boér Gergely 1 frt, özv. Ferenczi Mózesné 1 frt, dr. Bodor Zsigmond 1 frt, N. N. Egy unitárius becsülő kálvinista 40 kr, Alpha. Egy leendő unitárius 60 kr, Vécsei Sámuel 3 frt, Czetz Péter 2 frt, Gergely Ferencz 1 frt, Péterfi Dénes 2 frt, Kónya Sándor úr 1 frt, Szász Ádám 2 frt, Boros György 2 frt, Gyulai László 3 frt, Nagy Lajos 1 frt, dr. Brassai Sámuel 2 frt, özv. Koronka Antalné 1 frt Szathmáry Elek 1 frt, Kovács Péter és fiai 1 frt, Fogyasztási adó-bérlőség] 1 frt. Együtt 50 frt. Fogadják a kegyes adományokért s a mélyen t. ig. tanár úr szives fáradozásáért egyházközségünk nevében hálás köszönetünket.

Fiatfalván, 1890. május 12.

KOVÁCS JÁNOS
gondnok.

ÜRMÖSI SÁNDOR
unitar. pap.

A BUDAPESTI UNITÁRIUS TEMPLOM BERENDEZÉSÉRE ADAKOZTAK :

(I. közlemény.)

Rédiger Béla 1 frt, Lipp Ferenczné 5 frt, Rendessy Ödön 5 frt, Székely Mihály 10 frt, Székely Dénes 5 frt, dr. Székely Ferencz 20 frt, dr. Székely Ferenczné 10 frt, Székely Aladár 10 frt, Schmidt Irma 5 frt, Damokos Árpád 1 frt, Mayer Károly 2 frt, Jeszenszky Tivadar 10 frt, Kőváry László 10 frt, dr. Veres Vilmos 5 frt, Molnár Sándor 20 frt, Gerjovits József 5 frt, Breyman Gusztáv 3 frt, dr. Lengyel Sándor és neje 5 frt, Kovács Antal 5 frt, Boros György 5 frt, Kovács Dénes 5 frt, Vitéz Adolf 5 frt, Szentkirályi Árpád 10 frt, Bende Dezső 3 frt, Székely István 1 frt 50 kr, Barabás S. 1 frt, dr. Dániel Gábor 5 frt, Székely Elek 2 frt, Nagy Gergely 1 forint, Dániel Gábor 20 forint, Kopcsányi Pál 5 frt, Weiner Nándor 3 forint, Fuchs Emma 5 forint, Krinner Norbert 3 frt, Simó József 1 frt, Jánosi Gerő 5 frt, Szekér Gyula 10 frt, Sebes Pál 5 frt, dr. Schmidt Jenőné, 1 frt, Keresztes Pál 10 frt, Tamássy Etelka 3 frt, Borbély György 1 frt, Varga Dénes 1 frt, Albert János 5 frt, Csapkés Ödön 1 frt, Adorján Domokos 1 frt, Májai István 1 frt, Veres Márton 50 kr, Székely Odön 50 kr, Kenyeres Pál 50 kr, Pápai Sándor 50 kr, Csegezy Lajos 20 kr, Sikó Géza 1 frt, Veress Dénes 2 frt, Barla Domokos 2 frt, Borbély Máté 50 kr, Almássy Károly 1 frt, Damokos Andor 50 kr, Moldvai János 1 frt, Létai Károly 50 kr, Szabó Ferencz 50 kr, Rédiger Soma 1 frt, Péter János 1 frt, Fodor Imre 20 kr, Csegezi Mihály 2 frt, Sófalvy Sándor 50 kr, Lőrinczy Sándor 1 frt, Sipos András 30 kr, Klug József 20 kr, Fodor László 50 kr, ifj. Fekete Lajos 1 frt, Timbus Albert 1 frt, Székely József 50 kr, Fodor Mózes 1 frt, Borbé N. György 20 kr, Bardocz László 50 kr, Binecz József 20 kr, Borbély Sándor 50 kr. (NB. az elébbi adakozók adományait — Borbély Györgytől kezdve — Varga Dénes igazgató ur gyűjtötte 32 frt 80 kban.)

Petrovay György 10 frt, dr. Horváth Jánosné 10 frt, Feszt László 3 frt, Kovács Bálint 5 frt, Faragó Samu 1 frt, Hausner Anna 2 frt, Ferencz József 10 frt, Ferencz Józsefné 10 frt, dr. Ferencz Ákos 5 frt, Ferencz Gyula 5 frt, Szász Ádám 20 frt, dr. Steiner Soma 2 frt, Pók Károly 1 frt, Jakab Gyula 5 frt Puchmann József 5 frt, Zányi Etelka 1 frt, Tana Sámuel 5 frt, Pap Mózes 8 frt, Péterfi Dénes 5 frt, dr. Weninger Gyula 5 frt, Szokoly Viktor 10 frt, Szinovác Gyula 5 frt, dr. Vörös Richárd 5 frt, Fest Jenő 2 frt, dr. Molnár Nándor 10 frt, dr. Szentkirályi Lajosné 5 frt, Székely Miklós 10 frt, Szigethy Sándor 5 frt, Székely Gyula 10 frt, Szent-gerincei ekkla 5 frt, Lakos Gusztáv 1 frt, Berde István 2 frt, gróf Aichelburg Ferencz 2 frt, Fejér Lajos 4 frt, Fekete Lajos 5 frt, Létay Domokos 2 frt, Serák Károly 10 frt, Bellovics Imre 10 frt, Szentiványi Gyula 5 frt, Sándor Gergely 4 frt, Habart Paula 10 frt, Simó Ferencz 10, Derzsi Károly 20 frt 70 kr. Összesen : 550 frt.

Fogadják az áldozatkész adakozók egyházközségünk hálás köszönetét!
Budapesten, 1890. június 16.

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XXV-ik évf.

Julius—Augustus 1890.

4-ik füzet.

ENYEDI GYÖRGY ÉLETE.

(Folyt. és vége.)

Negyedik fontos műve: A Szentháromságot bizonyító bibliai helyek magyarázatai stb. (Explicationes Locorum Veteris et Novi Testamenti etc.) a következő lapon levő jegyzésben adva lesz egész czime, s a könyv főbb tárgyai kivonatosan bőven lesznek ismertetve. Okát adom, miért? Első oka az, hogy annak Heltai-féle kolozsvári első kiadása a forgalomból kitiltatott, sok példánya 1599-ben Báthori Zsigmond fejedelem idejében nyilvánosan megégettetett, s eredeti latin nyelven Belgium Gröningen nevű városában másodszer nyomtatott ki; de Vogt János szerint¹⁾ oly hibásan, hogy a mint Fabritius János bizonyítja,²⁾ alig van benne csak egy görög szó is hibátlanul szedve. Ő ezt látásból tudja, mert a kiadványból egy példányt azon nedvesen vett meg a nyomdából. Ez a kiadás is oly ritka, — írja Vogt — hogy a mint Uffenbach³⁾ emlékezetben hagyta, nyolcz imperialison árultatott,⁴⁾ s mivel a régi antitrinitariusok dogmái megismerésére e könyv felette szükséges, nálunk (Vogt szava) a könyv néhol írásban találtatik.⁵⁾ Zeltner is írja,⁶⁾ hogy e könyvet Altorffban és Wittembergában sokan kézzel irták le. Clement David francia bibliographus utána irván Czwitinger, Zeltner, Fabritius és Richard Simon értesítéseit, ezt is írja: „Ugy látszik, a második kiadás némely példányának más czimet adtak, s abban ki van téve a könyv kelte is, különben nem tudja,

¹⁾ Vogt, Johannes. Catalogus historico-criticus libr. rarior. 236. l. más észrevételei is láthatók a 258. lapon.

²⁾ Johannes Fabritius. Histor. Biblioth. V. rész 51 l.

³⁾ Uffenbach. Biblioth. T. I. 114. l. más észrevételei T. I. 814. l. 23. sz.

⁴⁾ Imperialis = Numus, idem quod Moneta uncialis argentea, ein Reichsthaler, eine Unze od. 2 Loth schwer. Kirschius Cornucopiae sat.

⁵⁾ Vogt az előbbi helyen.

⁶⁾ Zeltner. Historia Crypto-Socinianismi 100. és 208. ll.